

Bilaga 1.4 IT inom primärvården

Vad vill vi uppnå?

För att förbättra patientens villkor och minimera administrationen i vårdkedjan är det önskvärt att både regionens egna och privat drivna vårdverksamheter i väsentliga delar använder gemensamma IT-lösningar. Även kontakter med övriga aktörer som är delaktiga i patientens vård ska underlättas så långt möjligt, exempelvis kommunala enheter som verkar inom Hälso- och sjukvårdslagens ramar.

Vårdinformation, avseende enskild patient, ska vara kvalitetssäkrad, lättillgänglig och följa en gemensam informationsstruktur. Dessa krav gäller all vård som utförs på regionens uppdrag.

Följande förutsättningar krävs för att uppnå detta:

Det är av väsentlig vikt att informationen omfattar och följer patientens vårdkedja och är tillgänglig för offentliga och privata vårdgivare i regionen. Regionen förutsätter att vårdgivare inom primärvården accepterar att använda följande IT-funktioner för patientadministration, hälso- och sjukvårdsinformation, patientuppgifter i vårdkedjan samt administrativa uppgifter i form av verksamhetsuppgifter, statistik och ekonomiska underlag.

Funktioner:	Läs	Skriv
Det journalsystem, med tillhörande funktioner, som används i Region Sörmland	X	X
Patientadministrativa funktioner	X	X
Digitalt-bild system med tillhörande funktioner	X	
System för samordnad vårdplanering	X	X
Regionens system för listning	X	
Regionens system för befolkningsregistret	X	X
Central databas för EKG-resultat	X	
Nationellt IT-stöd för e-tjänster (1177.se)	X	X
Regionens avvikelshanteringssystem	X	X
Regionens system för uttag av vårddata för uppföljning och ersättning	X	
Regionens system för fakturering och redovisning	X	
Egen hemkatalog för personal och enheten	X	X

Detta är ett levande dokument som i samverkan kontinuerligt uppdateras till förändringar i omvärlden. Enheter som verkar inom primärvården, oavsett vårdgivare, förväntas anpassa sig till överenskomna förändringar.

Övriga förutsättningar:

HSA-katalog

HSA är ett nationellt samarbete kring elektronisk katalog omfattande information om organisation och anställda inom svensk vård och omsorg. HSA möjliggör utbyte av kontaktinformation mellan vårdaktörer, men kan också utgöra grund för behörighetshantering i andra system.

Privata vårdgivare med uppdrag för Region Sörmland förväntas finnas i HSA med korrekt och komplett information om sin verksamhet och sina anställda. En egen anslutning mot HSA är möjlig att göra, men regionen erbjuder även sina privata vårdgivare med avtal att utnyttja regionens interna HSA-katalogen ekS för att hantera sin HSA-information. Såväl administratörsgränssnitt som sökgränssnitt finns tillgängliga på D-net. För mindre vårdgivare utan tillgång till D-net erbjuds hjälp med praktisk administration. Ansvar för HSA-informationen vilar dock på vårdgivaren själv.

Informations- och IT-säkerhet

Vårdgivaren är om den använder regionens IT-stöd skyldig att följa de övergripande styrdokument som reglerar informationshantering och användning av regionens IT- och informationsbehandlingsresurser. Följande krav gäller för de vårdcentraler som använder regionens IT-stöd enligt lista ovan.

- Vårdgivare ska vara anslutna till SITHS genom regionen som tillhandahåller SITHS-kort och ha upprättat rutiner som följer fastställda regler och rutiner för utgivande av SITHS-kort
- Vårdgivare ska använda de säkerhetslösningar, nationella eller lokala i Region Sörmland, på samma sätt som regionens egna enheter med motsvarande verksamhet.

Kommunikation

Vårdgivaren svarar för nödvändig kommunikationslösning inom den eller de fastigheter där verksamheten bedrivs. Fram till fastigheten svarar regionen för att en fullgod kommunikationslösning finns tillgänglig för de enheter där man använder ovan angivna funktioner. Regionen ansvarar för en kvalitets- och säkerhetsmässig lösning som är likvärdig med den för egna enheter. Vissa inskränkningar i bandbredd och teknisk lösning kan förekomma i de fall vårdgivaren har begränsat antal användare eller väljer att lokalisera sin verksamhet på ett sådant sätt att det uppstår svårigheter för regionen att upprätta fullgod förbindelse till rimlig insats ur ett kostnadsperspektiv.

PC-standard

Vårdgivaren ska vara ansluten till regionens IT-infrastruktur och hyra regionens funktions - PC för de arbetsplatser som använder regionens vårdsystem. Policy och regelverk för funktions-PC ska följas.

PC som inte uppfyller detta krav måste anslutas till separat nät, helt avskilt från regionens nät. Installation av och anslutning till sådant fristående nät bekostas helt av den privata vårdenheten och är till ingen del regionens ansvar.

Kundspecifika system

Vårdgivaren äger rätt att i undantagsfall installera och använda andra system/utrustning än de som regionen tillhandhåller i regionens datormiljö förutsatt att detta följer regionens policy, regelverk och normer och i förväg godkänns av regionen.

Vårdgivarens allmänna åtaganden

Vårdgivaren ansvarar för att erforderliga tillstånd och licenser (som inte ingår i Funktions-PC - och Infrastrukturavgifter) med anledning av uppdraget erhålls.

Vårdgivaren ansvarar för registrering och kontroll av vårdgivarens användare, t.ex. i form av behörighetsadministration och åtkomstkontroll i enlighet med regionens regelverk och rutiner.

Vårdgivaren får inte, utan tillåtelse från regionens informationssäkerhetschef och IT-direktör, koppla in egen (dvs ej regionägd) utrustning på regionens nätverk (Dnet) ej heller från detta nät koppla upp sig mot annat nätverk.

Vårdgivaren ska ha utsedda personer som ska ansvara för IT-koordinering och IT-samordning i enlighet med regionens förvaltningsorganisation, som t.ex. innebär att delta på regelbundna möten med Regionens övriga Objektspecialister för vårdinformationsstödet.

Utbildning

Verksamheten ansvarar för att samtlig personal som ska använda IT-systemen på VC ska delta under hela utbildningen utifrån kategori/ansvarsområde. Utbildningsplanering sker i samråd med Hälsoval och Organisation RSIT. Behörighetstilldelning sker efter genomförd utbildning.

Informationssäkerhet

Vårdgivare ska följa lagstiftning och intern reglering kring informationssäkerhet, exempelvis säkerhetspolicy, riktlinje informationssäkerhet och anvisningar informationssäkerhet och övriga tillhörande IT-säkerhetsprinciper med eventuella instruktioner. Regionen kan genomföra riskanalyser när så bedöms lämpligt, exempelvis vid en vårdgivares anslutning till IT-funktion inom regionens nät. I övrigt så är gällande lagstiftning och föreskrifter styrande för möjligheterna att kommunicera information mellan alla parter.

Vårdgivaren ska delta i information och utbildning inom informations- och IT-säkerhetsområdet som erbjuds av eller genom regionen.

Begrepp och termer

Eftersom en effektiv och användarvänlig hantering i vårdkedjan kräver goda läs- och sökmöjligheter hos alla parter i vårdkedjan förutsätts att en av regionen utarbetad gemensam

standard för Begrepp och termer, klassifikationer och övriga kodverk används vid registrering i vårdsystemen.

Signering och låsning

Vårdgivare som beslutat om undantag från kravet på signering av journalanteckningar med stöd av PdL (Patientdatalagen) och i enlighet med föreskrifterna i SOFS 2008:14 ska upprätta skriftliga rutiner för detta som ska vara kända av andra vårdgivare som ingår i sammanhållen journalföring. Av patientsäkerhetsskäl bör gemensamma rutiner övervägas. Det ska även finnas gemensamma rutiner för låsning av uppgifter.

Behörighet och åtkomstkontroll

Vårdgivaren och Region Sörmland ska överenskomma gemensamma regler och riktlinjer för behörighetstilldelning och åtkomstkontroll i fråga om sammanhållen journalföring.

Vårdgivaren ska dokumentera patienters lämnade samtycken och begärda spärrar enligt vid varje tidpunkt gällande regler för regionens egna verksamheter.

De IT-tekniska lösningarna för att reglera behörighet och åtkomstkontroll kommer att variera över tiden. Vårdgivaren förbinder sig att införa nya lösningar i samma takt som regionens egna enheter med motsvarande verksamhet.

Det åligger vårdgivaren att regelbundet utföra logganalyser i syfte att motverka otillbörlig åtkomst till patientinformation.

Tillgång till patientinformation

Parterna ska överenskomma om eventuella begränsningar i material som omfattas av sammanhållen journalföring. Om sådant undantag finns, ska detta kommuniceras till alla berörda aktörer hos respektive vårdgivare.

Kontaktpersoner, avtalsansvariga

Parterna ska utse de kontaktpersoner och avtalsansvariga avseende sammanhållen journalföring som direkt kan bistå vid frågeställningar samt namnge de avtalsansvariga för respektive vårdgivare.

Personuppgiftsbiträdesavtal

För att vårdgivare ska ges tillgång till system för sammanhållen journalföring ska avtal om personuppgiftsbiträdesansvar tecknas. Detta innebär att Region Sörmland åtar sig att för vårdgivarens räkning behandla personuppgifter som kommer att ingå i vårdsystemen.

I avtalet ska det framgå vilka personuppgifter som ska behandlas och vilka instruktioner som den personuppgiftsansvarige ger till personuppgiftsbiträdet.

Samverkan vid misstanke om otillbörlig åtkomst

Vårdgivaren och Region Sörmland ska bistå varandra i alla ärenden som gäller misstanke om otillåten eller obefogad åtkomst till vårddokumentation. Denna samverkan kan t ex innebära gemensam aktivitetsspårning och logganalys och ska omfatta överenskommelse om samverkan även efter det att avtal om sammanhållen journalföring upphört avseende incidenter som inträffat under avtalstiden.

Upphörande av sammanhållen journalföring

Parterna ska före avtalets undertecknande utarbeta skriftliga regler för rutiner vid upphörande av sammanhållen journalföring. Rutinerna ska bilageras avtalet. Oaktat att system för sammanhållen journalföring upphör förbinder sig parterna att samverka vid aktivitetsspårning, loggningsuppföljning, utredning av incidenter mm av händelser som inträffat innan avtal om sammanhållen journalföring upphört. Enligt PDL ska en journalhandling bevaras i minst tio år efter det att sista uppgiften fördes in i handlingen.

När avtalet med regionen upphör gäller följande hantering av patientjournalerna för att säkerställa en fortsatt patientsäker vård:

Vårdgivaren ska, på det sätt som regionen anvisar, medverka till att informera patienterna om journalhanteringen vid byte av vårdgivare. I normalfallet innebär det att ett informationsbrev sänds till samtliga patienter som är berörda av förändringen.

Journalhandlingar som ingår i journalsystem tillhandahållna av regionen

Vårdgivare som fortsätter med annan vårdverksamhet

Vårdgivaren åtar sig att fortsätta samverka med regionen i system för sammanhållen journalföring och där göra tillgänglig de journalhandlingar som ingår i sammanhållen journalföring vid dagen för avtalets upphörande. Detta åtagande gäller så länge vårdgivaren är verksam som vårdgivare i Sverige. Detta innebär i normalfallet ingen extra kostnad för vårdgivaren.

Vårdgivare som upphört helt med sin verksamhet i Sverige

Vårdgivaren åtar sig att utan dröjsmål efter överenskommelse med regionarkivet i Sörmland (nedan kallat arkivmyndigheten) överlämna de journalhandlingar som rör verksamheten under avtalet med regionen till arkivmyndigheten, alternativt begära beslut av Socialstyrelsen om att arkivmyndigheten ska överta ansvaret för samma journalhandlingar. Detta innebär i normalfallet ingen extra kostnad för vårdgivaren.

Kostnad för lagring, utlämnande av journalinformation och bevarande av överlämnade journalhandlingar tas av arkivmyndigheten.

Arkivmyndigheten åtar sig att bevara överlämnade journalhandlingar i minst 10 år räknat från senast införda anteckningen, eller den tid som krävs enligt vid var tid gällande lag.

Journalhandlingar som inte ingår i journalsystem tillhandahållna av regionen

Vårdgivaren åtar sig att, på regionens begäran, överlämna de journalhandlingar som rör verksamheten under avtalet med regionen till arkivmyndigheten, alternativt begära beslut av Socialstyrelsen om att arkivmyndigheten ska överta ansvaret för samma journalhandlingar.

Journalhandlingar enligt ovan ska vara sökbara och måste därför överlämnas i en strukturerad ordning. I de fall journalhandlingarna förts elektroniskt ska de överlämnas i det format som framgår av arkivmyndighetens riktlinjer.

Vårdgivaren står för sina egna kostnader i samband med överlämnande av journalhandlingar enligt ovan. Kostnad för lagring, utlämnande av journalinformation och bevarande av överlämnade journalhandlingar tas av arkivmyndigheten.

Arkivmyndigheten åtar sig att bevara överlämnade journalhandlingar i minst 10 år räknat från senast införda anteckningen, eller den tid som krävs enligt vid var tid gällande lag.

Samverkan, övrigt

För att nå regionens målbild om en god säker informationshantering genom patientens hela vårdkedja samt anpassning till nationell eHälsa förutsätts den privata vårdgivarens medverkan. Vid kommande utveckling och förändring av förutsättningarna för IT så ställs krav på att privata vårdgivarna i samverkan med regionen arbetar för att anpassa sig till förändringar.

Finansiering IT – Hälsoval, Sörmland

I och med införandet av Hälsoval Sörmland ställs ytterligare krav inom IT-området i enlighet med vad som redovisats ovan. Dessa krav ska medverka till en förbättring av patientens villkor och minimerad administration i vårdkedjan, något som är till nytta för alla inblandade parter. Effekterna av dessa krav ska vara kostnadsneutrala mellan privata och offentligt drivna verksamheter. Regionen kommer därför att prissätta de tjänster/system som tillhandahålls av regionen och som behövs för att leva upp till kraven i denna bilaga. Därefter faktureras respektive vårdgivare som primärvården för dessa tjänster. Vårdgivarna kommer att erhålla en viss ekonomisk kompensation för de utökade kraven. Att inte full kompensation erhålls beror på att den tillförda nyttan (i form av t ex mindre administration) bedöms vara stor.

Nationell eHälsa

Satsningarna på nationell nivå för att stödja kommunikationsutbyte av relevant vårdinformation mellan huvudmän omfattar i huvudsak följande områden:

- Fastställande av en standard för IT-kommunikation mellan alla de parter som utbyter information i patientens vårdkedja
- Skapandet av gemensamma programvaror för tjänster som säkrar patientsäkerheten, integriteten och behörighetshanteringen vid utbyte av patientinformation mellan huvudmän.

- Utökade möjligheter för patienterna att mer aktivt delta i vårdprocessen via modern IT-teknik.

Övrigt

I händelse av förändrad användning och/eller komplettering, vidareutveckling, ersättning eller utbyte av system enligt ovan ska vårdgivaren vara följsam mot regionens val av applikationer och tillämpningar. Vårdgivaren kommer i dessa fall att hanteras kostnadsneutralt jämfört med regionens egna enheter.

Vårdgivaren garanterar att ansluta till nationell standards när regionen gör det.

Vårdgivaren äger rätt att delta i förändringsprocessen avseende förändringar i ovanstående IT-stöd. Vårdgivaren deltar inte i beslut avseende förändringar i användning av gemensamma IT-stöd om ej annat överenskommits.

Gemensamma lösningar enligt punkten funktioner ovan kan erbjudas utifrån den takt regionen beslutar att distribuera användningen av i detta dokument uppräknade system. Detta förutsätter också att behov av att utnyttja nätkapaciteten föreligger.

Support

Användare som kopplas till regionens nät och applikationer erhåller support på samma villkor som regionsdrivna enheter. Support begränsas till de nät och applikationslösningar som regionen erbjuder vårdgivare. Detta innebär stöd/support för kommunikation på nätet fram till vårdcentralens koppling för inkommande/utgående trafik. Supporten avser också stöd för att lösa problem som uppstår vid användandet av de applikationer som regionen ansvarar för.

RSITs prislista

Då prislistan för RSITs olika tjänster och utrustning årligen uppdateras hänvisar vi till gällande priser i RSITs webshop som finns att tillgå på regionens Intranät samt Regelbok för bedrivande av primärvård i Region Sörmland, Hälsoval Sörmland.

Tjänsten Infrastruktur samfaktureras med Funktions PC. Infrastrukturavgift belastas alla produkter som innehåller en PC samt för specialprodukter.

Sammanställning av Tid- och aktivitetsplan – IT

Nedan presenteras kortfattat när i tid olika aktiviteter senast måste vara genomförda för att RSIT ska kunna driftsätta IT-infrastruktur, telefoni och IT-system för en helt ny vårdcentral.

Tabellen nedan är en sammanställning över nödvändiga aktiviteter i kronologisk ordning. De aktiviteter som vårdcentralen ansvarar för har för tydlighetens skull markerats med gult.

Senast antal veckor anges exklusive semesterperioder/storhelger.

Nr	Aktivitet	Senast antal veckor innan produktionsstart	Kommentar
1	Informationsmöte	13	Ett första möte med representanter från vårdgivaren, Hälsoval och RSIT Ansvarig: Hälsoval
2	Planeringsmöte	12	Genomgång av de olika aktiviteterna Ansvarig: Organisation RSIT
3	Skapa nya mottagningar och namn på dessa, HSA-id mm	12	Organisationsrådet med underlag från Hälsoval Ansvarig: Organisation RSIT
4	Beställa lokal databas NCS Cross	12	Ansvarig: Organisation RSIT
5	Vårdcentralens kontaktperson för IT utsedd	12	Ansvarig: Verksamheten
6	Inventering av utbildningsbehov	12	Ansvarig: Verksamheten Med stöd av Regionen
7	Inventering av behörigheter	12	Ansvarig: Verksamheten Med stöd av Regionen
8	Prel. utbildningsplan	12	Utifrån inventering Ansvar: Hälsoval
9	Inventering av utrustningsbehov inklusive el- och nätverksuttag	12	Ansvar: Verksamhet med stöd av Hälsoval
10	Beslut om Regionstelefoni, TeleQ mm	12	Ansvar: Verksamhet med stöd av Hälsoval
11	Beställning av Region	12	Beställs av Hälsoval. Analogt

Nr	Aktivitet	Senast antal veckor innan produktions- start	Kommentar
	Sörmland-betalterminal		nät. Ansvar: Hälsoval
12	Fotografering av ekS-administratör (En person)	8	Ansvar: Verksamheten
13	Utbildning av ekS-administratör	5	Ansvar: Eks-förvaltningen
14	Reg. av Vårdcentralens personal – HSA-id	5	Gärna i samband med utbildning Ansvar: Verksamheten
15	Visa och instruera beställningsblankett på Insidan	5	Gärna i samband med ekS-utbildning Ansvar: Eks-förvaltningen
16	Beställa behörigheter	5	Med stöd av Regionen Ansvarig: Verksamheten
17	ID-portalen	4	Beställning via Mappservice Ansvarig: Verksamheten
18	Skapa e-post-adresser	4	Utiifrån material från Vårdcentralen. Beställning via Mappservice. Ansvarig: Verksamheten
19	Skapa behörighet i hemkatalog o Y:	4	Beställs via Mappservice. Ansvarig: Verksamheten
20	Anpassningar vårdsystem VC	4	Standard VC + uppgifter fr verksamheten Ansvarig: Organisation RSIT
21	Anpassa uthopp o integrationer	4	Ansvarig: Organisation RSIT
22	Användarbehörigheter i vårdsystem	4	Ansvarig: Organisation RSIT
23	Samordning anpassningar KomFram, Prator	4	Ansvarig: Organisation RSIT
24	Ombyggnation, möblering inkl. eluttag för IT-utrustning och installation av lokalt nätverk	3	Lokalerna ska vara möblerade. Om ej klart flyttas produktionsstart fram till nästkommande månadsskifte. Ansvarig: Verksamhet

Nr	Aktivitet	Senast antal veckor innan produktions- start	Kommentar
25	Verifiering anpassningar NCS Cross enligt checklistor	3	Ansvarig: Organisation RSIT
26	Anslutning av Vårdcentralens lokala nätverk till D-net	3	Ansvarig: RSIT
27	IT-utrustning inkopplade på nya VC	2	Datorer, skrivare, kvittoskrivare Ansvarig: RSIT
28	Betalterminal/er inkopplade på VC	2	Hälsoval Ansvarig: RSIT
29	Start bokning av tider	2	Möjlighet att boka Ansvarig: Verksamhet
30	Utbildning NCS Cross	2	Vårdcentralen utbildas av regionen Ansvarig: Hälsoval
31	Information om registreringsrutiner/ NCS Cross	2	Ansvarig: Hälsoval
32	Start centrala kallelser	2	Ansvarig: RSIT
33	Nya behörigheter börjar gälla	2	Ansvarig: Verksamhet
34	Parametersättning (ersättningsmodell)	2	Ansvarig: Hälsoval
35	Nya konton, koder mm Raindance	2	Ansvarig: Hälsoval
36	Bemanning av IT-roller	1	Ansvarig: Verksamhet
37	Testa, verifiera program och teknik på plats	1	Regionen och Vårdcentralen tillsammans Ansvarig: Organisation RSIT
38	Prodstart Grunduppdrag - mån-fred/VC	0	Ansvarig: Verksamhet
39	Support på plats vid produktionsstart	0	Ansvarig: Organisation RSIT
40	Förstärkt Servicedesk	0	Ansvarig: Organisation RSIT
41	Gamla behörigheter upphör- om Region Sörmland-anställning	senare	Ansvarig: Organisation RSIT

Handläggare
Urban Petré
Region Sörmland IT

Datum
2021-02-18

Dokumentnummer
18-3424